

Előfizetési árak:

Egész évre 12 frt.
Félévre 6 -
Negyedévre 3 -
Egy hóra 1 -
Egyes szám 4 kr.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyom-
dája Nagybecskerek, Uri-
utca 276. sz., hová az
előfizetések és a lap szét-
küldésére vonatkozó felszó-
lamlások intézendők.

TORONTÁL.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek,
Ferencz-József-tér,
Bauer-féle ház
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény
intézendő.

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogad-
tatnak el. Azonkívül az
összes hirdetési irodákban

Megjelenik mindennap,
vasár- és ünnepnapok
kivételeivel.

Wekerle kormányelnök.

Nagybecskerek, nov. 12.

(G. I.) Bármennyire sajnálatos volt a beállott kormányválság s bármennyire fájlaltak is az előidőzésben részes tényezőknek néha valóban nagyon is leplezetlen működését, a válság kifejtése oly eredményt képez, a mely teljesen kielégített. Szerencsés sugallata volt az uralkodónak, bölcs tanács volt az, a melynek következtében az új kabinet megalakítását Wekerle Sándorra az eddigi pénzügyminiszterre bízott.

Wekerle miniszterelnöki kinevezetése ugyane meglepedés hatásával fog találkozni minden oldalról. Még fiatal, tetterejének horizontján levő államférfi, de működése hazájának politikai életében máris korszaktot alkotó volt, mert ő állította helyre az állam pénzügyi helyzetének megbomlott egyensúlyát s ha egyéb nem tenné nevét halhatatlanná, fenn fogja azt tartani a történelem érdemkönyvében a valuta ügynek genialis rendezése.

A midőn örömmel telünk el e kiváló államférfi fölemelkedésén, fájdalommal tölti el keblünket ugyanekkor egy másik érzés. Különösen két miniszterünk volt eddig, az utolsó években, kiktől a nemzet nagyot remélt s kik az élvezett népszerűséget és korán kiérdemelt hírnevet és aránylag gyors emelkedésüket fényes pályájukon csakugyan nagy alkotó-

so kal hálálták meg. Ezek egyike Wekerle Sándor, az új miniszterelnök, másika Baross Gábor, kit a kérelhetetlen végzet oly korán, oly kegyetlenül rabolt el tőlünk! Wekerle miniszteriumának kormányzatát bizonyára a fáradhatlan munkásság, a puritáni erkölcsök és felvágó lefelé egyaránt rettenthetlen hazafői bátorság szelleme fogja át-
lengeni s így lehetetlen, hogy el ne boruljunk, a midőn eszünkbe jut, mennyire segítségére lett volna mindezekben a másik nagy miniszter, Baross Gábor. Hogy az elhunyt Baross és Wekerle mindenben együtt éreztek s lángelméjükkel egymást buzdították, az az élőknek egyik legszebb dicsérete.

Wekerle bizonyára megtartja eddigi ressort-tárczáját, ha tovább nem, úgy addig, a míg a folyamatban levő nagy műveleteket lebonyolítja. Az ő nagy munkaereje megbírja a kettős nagy feladatot, a pénzügyi tárczának megmarad az ő nagy hivatottsága, intézője s e mellett a miniszterelnöki székből is az ő keze tartja erősen a kormány gyeplőjét. A kik azt hangoztatták, hogy gróf Szapáry Gyula keze nem volt elég erős, nem volt kezdeményeiben szerencsés, ime megkapták azt az embert, a ki kezével szét fogja tépni az intriguák hálóját és töreit, a ki vissza fogja verni a kisebbségek terrorisztikus törekvéseit és akinek szerencséje már eddig is közmondássá vált. „Quos ego!” és

az ő quos egoja nem fog elmaradni.

Wekerle a valódi szabadelvűség alapját állott mindig s le fogja fejteni a fényes eszméről azt is, a mi az alszabadelvűségből tapadt volna hozzá. És ha a valódi szabadelvűség hívei lelkesült örömmel fogadják Wekerlét a miniszterium élén, megnyugvást, sőt önértet merithet kormányra lépéséből a demokrácia is. Nem igaz, hogy a kormányelnökség egyik privilegiuma a születési arisztokráciának és nem igaz, hogy a hazai főuri körök az arisztokratikus származás próbakövét alkalmaznák a középosztályból kiemelkedett nagy tehetségek arányára. Wekerle kinevezetése ezt a hazugságot is azétoszlatta; úgy a Felső, mint a szabadelvű párt és általában a hazai társadalmi osztályok kivétel nélkül büszkeségüket találják benne s egyet-
értének abban, hogy a magyar kormányban az igazi érdem és valódi tehetség nyerjen vezérserepet.

Wekerle kinevezetése ezt a büszkeséget, ezt a megegyezést keltette fel Magyarországon. Oly tiszta jellemű, oly jóindulatú kormányzat lesz az övé, mint a gróf Szapáryé volt, oly erős és tartós, mint a Tisza-aera volt, mely előnyökhöz ő saját vas szorgalmának, arany tiszta jellemének és lángoló tehetségeinek értékét adja hozzá.

Nagy örömmel üdvözljük Wekerle kormányelnökségének kezdődő korszakát.

A „TORONTÁL” TÁRCZÁJA.

Egy „illatos” kérdés.

— Irta: Tábori Róbert. —

Kivételképen nem egyes művésznőről szölok ma, hanem valamennyiről! Mert ha elfogadjuk axioma gyanánt a Buffon féle mondást „Le styl c'est l'homme”, akkor bátran kiegészíthetjük egy másikkal „Le parfume c'est la femme”. Vagyis a jelen esetben magyarul: „Kedvencz illatszere után iteld meg a művésznőt!”

Guile de Verteuil, egy tizenharmadik századbéli provenç-i poéta, a ki rajongott mindazért, a mi szép és illatos és nemcsak költő volt, hanem bölcsész is, a következő lélektani elméletet hirdette: „Lélek és test nem hiába szövetkeznek hosszabb időre, de föl is veszik azalatt egymásnak szokásait. A lélek is táplálkozik, még pedig kizárólag a virágok és a gyümölcsök illatából. Ha megakarod tudni, milyen a nőnek lelke, a kit szeretsz, tudd meg mindennek előtt, melyik a kedvencz virága s tárt könyv lesz előtted a lelke. Erős illatot a szenvedélyes, uralomra vágyó, hódítani akaró nő kedvel; a szende és szelid a finomat szereti. A ki többféle illatban gyönyörködik, az csapodár és szeszélyes érzelmeiben. A ki nem elég szik meg azzal, hogy csak belehelje kedvencz illatját, hanem mohón élvezzi, belete-

metve arczát a virág kelyhébe, az titokban a gyönyöröket hajhászsza. A mely nő pedig éppenséggel nem szereti a virágokat, az büszke és gögős, szarnoki természetű. Férfi lelkét őrzi női teste . . . Ifju szerelmes, figyelj meg szavaimat, mert inkább ismered meg belőlük a nőt, mint Ovid könyvéből, mely a szerelem művészetét hirdeti.”

Igazi provençai bölcsész, méltó azon országnak költő fiához, a hol örökké mosolygó az ég és mindig elbűvölő a női mosoly!

A histeria is sok tekintetben igazat ad a mi poétáknak. Sok nőnél annyira finom a szaglászóztone, hogy szerinte alakul nála a rokon- és ellenszenv. Ninon de l'Enclos beteg lett a mosuszszagtól. Mária Antoinette megpillantott a vérpádon egy szegfűt és először mosolygott férjének halála óta. A szép Gauszin, XV. Lajos korának leghíresebb művésznője, a börtönben is csak a miatt panaszkodott, hogy nélkülöznie kellett kedvencz illatszerét, a fehér rózsát. Szász Móricz, a híres hadvezér, azért szerett Lecouvreur Adrienne-be, mivel haja ibolyaillatot árasztott. A híres Arnould Zsófiának volt egy recipéje, melynek tulajdonította varázserejét; de nem volt az a kincs, a melyért másnak elárulta volna illatszerének titkát. Visconti, milanói herceg, háborut isent Erős Ágost szász királynak, mert ez elcsábította udvari balettjének legragyogóbb csillagát. Nem a

„csillagot” sajnálta, hanem azt, hogy nélkülöznie kellett a kedves illatot, melyet a bájos ballerina használt. S így a mai művésznőinknek is van mindegyiknek egy kedvencz illatja. Ide írom és tessék már most megítélni, Guile de Verteuil ur bölcsészének nyomán, hogy milyen a lelke.

Blaha Lujza asszony az angol „Shoppert” használja, de az „Eau de Cologne”-től sem idegenkedik.

Jászai Mari nem használ egyáltalában illatszert. (Furcsán is venné ki magát „Elektra” és „Medea” — parfümrosva!) Márkus Emilia kedvencz illatszere a „Gyöngyvirág.”

Hegyi Aranka kedveli a „Fehér orgonát.”

Prielle Kornélia nem bírható arra, hogy megnevezze kedvencz illatszerét. „Van nek szivbeli dolgok, — így válaszol a hozzá intézett kérdésekre, — a miket nem szabad elárulni, s ezek közé tartozik a kedvencz parfüm is.”

Az „Essbouquet”-nek két lelkes híve van a magyar művészet világában: Lánçzy Ilka és Rotter Gizella.

Bianchi Bianka akkor énekel legszelbben, mikor csipkezebbkendőjét megnevesítette „La reine Viktoria”-val.

Hilgermann Laura asszony rajong a „Szénailat”-ért.

Vasquez-Molina grófnő kedveli az „Oppoponax”-ot.

Oroszország és monarchiánk viszonya határozottan megjavult, a mit akár örömmel is konstatálhatunk, mert hiszen a hadkötelezettség terhebbé válása ugyazintén az állami pénzügyek teljes rendezésének számos akadályát keresendő ebben a rossz szomszédi viszonyban. A cárevice bécsi látogatása, kit uralkodónk hívott meg Bécsbe, e jó viszony mellett tanuskodik s aligha jöhet létre a Kálnoky külügyminiszter ösmeretes nyilatkozata nélkül. Mindamellett Oroszország nem elégszik meg egy jó viszonytal, mert — a mint a táviratok jelentik — Oroszországnak Franciaországgal való szövetségi szerződése aláíratott.

Az ellenzéki pártok. A nemzeti párt tegnapi értekezletén az üresedésben levő elnöki állásra Horánszky Nándort, az alelnöki állásra pedig Szent-Iványi Árpádot választották meg egyhangulag. A függetlenségi és 48-as párt elnök-választása ma megy végbe.

Fuzió hírek. A kormány-válság megoldását nyomban követik a fuzió hírek. Tibád Antal, ki gróf Teleki Géza volt belügyminiszter államtitkára volt, a szabad-elmű párt értekezletén megtámadta Tisza Kálmánt, tegnapelőtt pedig a „Pesti Napló“-ban nagyobb cikket ír és abban a fuzió mellett foglal erősen állást. A választók — véli Tibád — nem azért küldik a Hásba a képviselőket, hogy ott Tisza Kálmán, Apponyi Albert vagy Szilágyi Dezső bosszújának eszközei legyenek. Ezért szükséges a fuzió, de ez csak akkor lehet üdvös, hogy ha az egész kormány párt együtt marad és úgy fusionál a nemzeti párttal. Ugyancsak a „Pesti Napló“-ban tegnap Kovács Albert ír cikket s arra az eredményre jut, hogy „a végleges és egészséges megoldás itt csak az Apponyi minisztérium és semmi más.“ Es utóbbi kombinációt egyelőre nagyon korainak tartjuk.

A „Gyöngyvirág“-nak hívei közé tartoznak a következők: Abrányiné-Wein Margit, Császárné-Alszeghy Irma, Tolnayné, Fái Szeréna, Margó Csézia és Györgyné.

Porzsoltné-Lukács Juliska imádja az „ibolyát“. Kopácsy Juliska az „organavirágot“, a melynek Csongori Mariska is a híve. Hasonló isléssel bírnak továbbá: K. Hegyesy Mari, Visváryné és Maróthy Margit. Szacsavayné a „Köln vizet“ szereti. Lendvayné-Fáncsy Ilka a „fehér rózsát“.

Ujháziné-Székely Cornélia az „Iris blanc“ kedvelője. Lubinszkyne az „Opponax“-ot dicséri és Vidorné a „fehér rózsát“ szereti. Palmay Ilka minden virágillatot szeret, a mely kedves és nem oly bódító mint önmaga.

A mi a férfiakat illeti, Szigethy bácsi a szűz magyar dohány illatját minden egyéb illat fölé helyezi. Nádaí rajong az igazi „Havannáért“, Nagy Imre a „magyar pörkölt“ illatáért, Visváry a svábhegyi illatot szereti, Mihályfi még nem állapodott meg, hanem, a hónap elején a „londres“, a hónap végén a „brittanika“ illatára esküszik. Horváth Zoltánnak mindegy a parfüm, csak szép nő legyen, a ki kedveli. Császár a „Gyöngyvirágot“ imádja, mivel felesége is ezért rajong, Kassai a régi könyvek dohos illatáról ábrándozik, Solymosinak „foghagymás rostélyos“, Kiss Mihálynak, Vidor Pálnak, Odry Lehelnek és Tollaginak a jó magyar bor „samatja“ kedvence parfümjük.

(„K. Cs. L.“)

Névtelen levél a közönség.

Nagy-Becskepek, november 7.

(—) Megemlékestünk arról, hogy megyénkben néhány uri ember ellenzéki pártalakításán fáradozik s hogy ennek az ellenzéki pártnak (mint a hogy a ma született gyermek is hangokkal igyekszik magát megértetni, a mikor táplálékra van szüksége) hirlapi organumát is tervezik. Kifejeztük azon meggyőződésünket, hogy új párt-törekvések és új párt-érdekek bevonásával a magyarság ügyét gyöngítik a délvideken s neheztik ennek térfoglalását és helyzetét a bennünket körülvevő nemzetiségi áramlatok között. A magyar nyelvű sajtó befolyása nem oly erős még, hogy új organum alapíttassék, a meglevő közönség megosztásával; igaz, hogy — tekintve ugy e párt- mint e hirlap-alapítás tényezőinek jelentéktelen voltát — sem a torontál-megyei hatalmas szabad-elmű párt, sem pedig már erős gyökereket vert közlönye, a „Torontál“ nem érzik magukat fenyegetve, de mégis ezt a felfogást hangoztatták a központ tekintélyes organumai.

A vállalkozás már csaknem elaludt, a mit annak tulajdonítottunk, hogy a mögötte felpezsdülő ambíciók úgy jártak, mint a pezsgőpor, mikor vízbe vetik: elpárologtak, atomokká váltak. Azonban a mi már egyszer ambíció, vagy „Brausepulver“, annak pezsegni kell, s egy sajtóságos természetű papiros-leffentyű az ellenkezőről látszik meggyőzni akarai; kezünkbe került és nem tudjuk hogy — micsoda. Az van rá nyomtatva, hogy „Torontáli ellenzék“, politikai, közigazgatási, törvénykezési és társadalmi lap I. évfolyamának az I. száma. Miután azonban ugyane papírdarabon azt olvassuk, hogy a lap január hó 1-én fog megindulni, azt az álláspontot kell elfoglalnunk, hogy az idézett felirat csak tréfa s az egész inkább egy program, a másik oldalán pedig — gyűjtőív.

Est már a saját szemeinkkel látjuk és mégsem igaz, mert program alatt, a melyben elvek proklamáltak és garantizáltak; gyűjtőív alatt, melyre pénzügyi összegeket szokás aláírni, mindenkéleltt neveket, vagy legalább egyetlen egy nevet keresünk. A „Torontáli“ ellenzéknek szerkesztősége ez idő szerint nem létező, a programot s a gyűjtőívet nem garantizolhatunk, az a papírdarab tehát egy teljesen érvénytelen humoreszk, rosszabb a programban említett „hitvány élcsék“ humoránál is. Tetősi est a humort még a lap hemlokszatán levő kijelentés is, a mely szerint „a kiadás körüli panaszok“ a kiadóhivatalba küldendő; ime, már vannak „kiadás körüli panaszok“, a vállalat névtelen hősei legalább előre föltételezik, de kiadóhivatal — az még nem létezik és így felhívásra nincs hová küldetünk sem pénzt, sem pedig panaszt. Mellesleg mondva, az új lap nem számít komolyan előfizetőkre, mert hiszen kétszer hetenkint megjelenő számai, egy évben tehát 104 szám, példányonként 5 krajczárjával, összesen 5 frt 20 krért megszereshetők, a lap egész évi előfizetése pedig egy évre 8 forint, hetilapnak horribilis árba kerülne.

Egy a közönséghez intézett névtelen levéllel van tulajdonképpen dolgunk, az anonym levelek mindenféle rossz tulajdonságaival, melyek közé tartozik a rosszakarat és a ráfogás is. Csak is e miatt foglalkozunk a kiadvánnyal,

amely azzal a jeles tréfával lép elénk, hogy akciót — ugymond — „megteheti nyilt sisakkal, mert mögéje sorakozik megyénk önálló értelmisége; mögéje sorakozik mindenki, a kinek önző, nem hatalmi érdekeket hajhász.“ — Mekkora bátorság kell az ilyen nagyhangú állításokhoz! Hát vajon e program mögött, vagy a mi pártunk mögött vannak e hatalmas megye vagyoni, születési, szellemi s egyéb kiválóságai? Hát ezek mind önzők, s mind kevésbé lennének függetlenek s érdekeltek, mint az az „önálló“ és „nyilt sisaku“ értelmiség, mely a program szerint körül, illetőleg (a mi jobb kifejezés) mögéje sorakozik, anélkül, hogy alámerné írni a nevét! Névtelenül, titokban rakja le törekvéseinek vak petéit, mert érsi kisebbségét és jelentéktelen voltát, a mit különben hajlandók vagyunk a javára írni, mégis mert némi szerénységről tanuskodik.

A nyomtatvány többi részéről nincs mit írunk. Ugy látszik, oly egyének tollából került ki, a kik kétségtelenül igen jelesek más közkereseti ágakban, de a hirlapírás művészetéről vagy csak mesterségeről sincs fogalmuk. A már feltüntetett tréfas körülményeken kívül erre vallanak a homlokszat alatt levő garmond-betűs dolgok, a mi ugyan csak technikai hiba, de hiszen lapnál a kiállítás izléses volta éppen nem utolsó dolog. Jó tréfa, hogy előre bejelenti, miszerint magas politikával nem foglalkozik, mert ez az „alapos és gyors értesülésekkel bíró fővárosi sajtó“ dolga. Ez annyit jelent, hogy a tisztelt lapnak — nem lesznek táviratai, melyek — mint a „Torontál“ távirati rovata — előbb hozzák meg ide a fontos híreket, mint a fővárosi sajtó. A mi a korrupciónól szóló dalt illeti, az régi nóta; már csupán kóriszták éneklék. Óh, ezek az urak szeretnék a közélet tisztaságának Geniussát a vízbe lökni, hogy aztán — kimenthessék. Sokkal szilárdabb talajon áll ez, minthogy ez álczás Seladonok karjaira szorult volna. Ilyen jó tréfa, hogy ezek az urak „maró és gyógyító gunynyal“ fognak dolgozni; ha van ilyen maró és gyógyító szerekre berendezett szellemi — patikájuk, hát mért ne tennék? Akár van ilyen patika, akár nincsen, a programot asszal a meggyőződéssel tesszük föltre, miszerint kibocsátói csakhamar rá fognak jutni arra a régi igazságra, hogy — halál ellen nincs orvosság!

HIREK.

— Gyászmise. Hegedüs Miklós volt torontál-megyei főjegyző lelki üdvéért ma délelőtt 10 órakor mondtak gyászmisét a róm. kath. plébánia-templomban. Jelen volt az egész megyei tisztikar Rónay főispánnal és Daniel alispánnal az élén, a közönségi népiskola és a polgári iskola tanári kara és nagyszámu közönség, mely buzgón imádkozott a szegény elhunyt lelki üdvéért. A gyászmisét Schaeffer Antal pápai praelátus mondta fényes segédlettel.

— A kolera a megyében. A kolera-járvány Aradacs kivételével az egész megyében csökkent. Annál több okot ad azonban aggodalomra ennek az egy közönségnek az egészségügye. Daniel alispán kérelmére 20 csendőrt bocsátottak a megye rendelkezésére s így sikerült Aradacsot a

forgalomból teljesen elszigetelni. A községben jelenleg két orvos működik: dr. Hadfy Miklós és dr. Mandel urak. Mint az alispáni hivatal táviratilag értesítették, utban van még két orvos és három betegápoló. Utolsó értesülésünk szerint maig ismét 20 haláleset fordult elő s így tekintettel arra, hogy Aradácson körülbelül 1800 lélek lakik, kolera dolgában Aradác aránylag még Hamburgot is felmulja.

Dr. Téry közegészségügyi tanácsos a tegnapi nap folyamán meglátogatta Lajosmajor, Terézmajor és Lillymajor pusztákat, hogy az ottan uralkodó közegészségügyi viszonyokról tudomást szerezzen. A tanácsos ur, mint halljuk, az egészségügyi intézkedésekkel teljesen meg volt elégedve, csak azok végrehajtása hagy itt ott valami kívánni valót hátra.

A mi ezen pusztákon kívüli járványokat illeti, megjegyezzük, hogy a kolera ugyszólván teljesen megszűnt. Csakis Lajosmajoron van még néhány eset.

Nagybecskereken ma 3 újabb megbetegedés fordult elő. Megbetegedtek: Mersdorf Anna, Binder Fáni és Termasits Sándor (10 éves). Meghalt kettő és pedig: Kunst Vilma és Kalapis Teréz.

— A nagybecskereki torna- és vívóegylet e hó 14 én (hétfőn), esti 6 órakor saját helyiségében rendes havi választmányi ülést fog tartani, melyre az egylet tisztikara és választmányi tagok ez uton is meghívotnak.

— **Nagykikinda leendő tanácsa.** Nagy-kikindai levelezőnk írja: A küszöbön levő választások élénken foglalkoztatják városunk intelligens és mindazon közönségét, mely annak tartja magát. Merésznél merészebb kombinációk röpöknek a levegőben, úgy, hogy alig lehet a komolyat a nevetségstől megkülönböztetni. Főleg három állásról szól az ének, melyre annyi a jelölt, hogy már most is faj a szívük a városatyáknak, vajjon kire adják szavazatukat. Itt van mindjárt a polgármesteri állás. Sokáig azt hittük, hogy Tellesky Risztó mellett nem jön kombinációba senki. S íme most a tizenkettedik órában Petrovics Milant emlegetik a szerbek, a magyarok pedig Kikindai Győző nevét emlegetik. Sőt még Poppovics nyugalmazott törvényszéki bírót is kandidálja egy szűkebb kör. Még kell hozzátennem, hogy ez utóbbi három jelöltnek, bár személyük ellen semmi kifogásunk sem lehet, a jelenlegi viszonyok között semmi kilátása sincs a megválasztásra. A főjegyzői állás babérait és dus jövedelmére még többen áhítoznak. A városban a következő neveket említik; (vajjon az illetők tudtával és beleegyezésével, azt nem tudom) Kikinday Győző dr. ügyvéd, Krstonosits ügyvéd, Augustin Miklós szolgabíró, Mesterovics Pál eleméri községi jegyző és Szilágyi Albert megyénk egyik legképzettebb aljegyzője. Ez állásnál volna legnehezebb meghatározni, ki lesz az egymással küzdők között a győztes. A rendőrkapitányi állásra bir szerint három pályázó van: Augustin Miklós szolgabíró, Nedits János volt nagybecskereki rendőrkapitány és Wachtl Leo községi jegyző. A jelöltek érdekében élénk korteskedés folyik s ez némi életet önt sokott egyhangúságunkba.

— A differitisz. A megye területén pusztító járványos betegségek közül a differitisz szedi a legtöbb áldozatot. Alább közöljük az egyes községekben fellépett járványra vonatkozó statisztikai adatokat, a melyek kétségkívül elszomorítóak, mindazonáltal még sem oly nagymérvűek, a mint azt a közzsájon forgó hírek állítják. A járvány igen sok helyen már a múlt évi december hó óta pusztit, s e helyeken

természetesen a betegedések és halálozások száma nagyobb is. Egyébként most ugy a megye központjában működő járványbizottság, valamint a járásokban működő bizottságok is, minden erővel azon működnek, hogy a járvány elfojtassék.

Az egyes községekben előfordult differitisz-esetekre vonatkozó statisztikai adatok a következők:

Nagykikindán múlt évi december óta előfordult 549 betegedés. Ebből meggyógyult 339, meghalt 220, ápolás alatt maradt 5.

Nagyörsön megbetegedett összesen 57, meggyógyult 37, meghalt 8, ápolás alatt van 12.

Nagyszentmiklóson megbetegedett 50, meggyógyult 33, meghalt 16, ápolás alatt van 1.

Kis-Oroszon megbetegedett 102, meggyógyult 53, meghalt 39, ápolás alatt van 10.

Ostern községben megbetegedett 151, meggyógyult 69, meghalt 82. A járvány már megszűnt.

Nagykomlóson megbetegedett 67, meggyógyult 34, meghalt 31, ápolás alatt van 2.

Csernyán megbetegedett 30, meggyógyult 18, meghalt 11, ápolás alatt van 1. Sáralfalván megbetegedett 235, meggyógyult 158, meghalt 77, ápolás alatt van 2.

Obessenyőn megbetegedett 10, meggyógyult 6, meghalt 2, ápolás alatt van 2. Istvánvölgyön megbetegedett 48, meggyógyult 32, meghalt 13, ápolás alatt van 3.

Módoson megbetegedett 15, meggyógyult 8, meghalt 4, ápolás alatt van 3.

Szerb-Csanádon megbetegedett 97, meggyógyult 42, meghalt 46, ápolás alatt van 9.

Vixesdán megbetegedett 31, meggyógyult 16, meghalt 15.

Torákon megbetegedett 17, meggyógyult 3, meghalt 2, ápolás alatt van 12.

Nagybecskereken megbetegedett 81, meggyógyult 43, meghalt 28, ápolás alatt van 10.

Lovrinban megbetegedett 128, meggyógyult 98, meghalt 20, ápolás alatt áll 10.

— **Ritka örömnapp Bocáron.** Bocárról írják lapunknak: A becári olvasókör október hó 30 án helyiségeiben diszközgyűlést tartott, a melyen a kör védnöke, mélt. Baich István báró ur is egy négytagú küldöttség által kísérve megjelent. A csinosa feldíszített egylet helyiségeiben a teljes számban megjelent tagok várták a védnök megérkezését. A közelgő védnök zeneszó, mozsáriövesek és éljenséssel fogadtatott, kit, midőn a számára kijelölt díszhelyet foglalta volna el, községünk orvosa, Grünwald Adolf dr. rövid, velős beszéddel fogadott s az egyleti tagok érzelmeit tolmácsolá. A gyűlés végestével a védnök a tagokkal társalgott és az egyleti könyvtár alapítására 50 frtot adományozott, mely nemes tettéért az elnök köszönetet mondott. Az egylet azonban örömnappjánban részesíteni akarta a védnök ur kedves nejét, született gróf Thorotzkay Eszter urnőt is, ki községünk szegényei és betegeinek valódi örangyala. Az egylet tagjai egyhangulag abban állapodtak meg, hogy a grófné ő méltóságát egy faklyásmenettel kitüntetni fogják. Most következett, mit Bocár községe fennállása óta nem látott. Az nap esti 7 órakor vonult ki a diszes lampionokkal és faklyákkal ellátva a kör tagjaiból álló tömeges menet zeneszó mellett a védnök kastélya felé, mely előtt megjelenve, községünk lelkése, Raschel Antal, mint a kör elnöke sikerült szavakkal üdvözlé ő méltóságát, megköszönve a község iránt tanusított jótéteményeit, kérve egyuttal, hogy községünket jövőre is szeretetében részesítse. Az ünnepelt grófné megköszönte a meglepetést, visszavonult, mire a menet óriási éljenséssel a kör helyiségeibe visszavonult, a hol a kör egyik tagja, Grósz József az elnöknek szívélyes köszönetet tolmácsolt az egylet nevében azon busgalmáért, melylyel a

kört nemcsak végeleenyészetétől megóvta, de legszebb felvirágzásának alapját vetette meg. A kört vezéré-ől megítélhetni. Adná a jó Isten, hogy minden község ily derek és jótékony földes uri családot birhatna, ki a jótétemények osztója és oly plébánost, ki hibeit minden nemesre buzdítani szent feladatának tartja. Csik János.

— **Kolera Lajosmajoron.** Kovács Izsó dr. a következő sorokat küldte be lapunk szerkesztőségéhez. Tekintetes szerkesztő ur! Tegnap becses lapjában említi, hogy én Lajos-Majoron a kolera nem konstátáltam volna. A dolog abban áll, hogy én a kolera mult hét pénteken azért nem tudtam konstátálni, mert akkorában kolera még nem volt; szombaton gyanus eset fölmerült és Putonik dr. körorvos ezt megvizsgálándó, kijött és a járványt megállapíthatta, a mit én vasárnapon kijövetelem alkalmával csak megerősíthettem és nyomban a kösponti főszolgabíróságnál személyesen be is jelenttem. Miután ez a valódi tényállás, kérem téves információját esen sorok közlése által helyreigazítani. Tisztelettel hive Kovács Izsó dr.

Fentartjuk magunknak, hogy az orvos ur nyilatkozatára legközelebb visszatérünk.

— **Rohonczy Gedeon és Arad.** Emlegettük annak idején, hogy az aradi függetlenségi párt tiltakozott Rohonczy Gedeonnak a szabadságharcz szobor leleplezésének ügyében mondott ismeretes beszéde ellen, s hogy e tiltakozását közölte is Rohonczyval. Rohonczy Gedeon most ez ügyben levelet irt Müller Károlyhoz, az aradi függetlenségi párt elnökéhez, a melyben a szoborügyben követett magatartását magyarázza. A levél egész terjedelmében így szól:

Tekintetes Müller Károly ügyvéd urnak, mint az aradi függetlenségi párt tisztelt elnökének.

Tisztelt uram! November elsejéről kelt s hozzám intézett becses soraira csak ma válaszolhatok, mert pár napi távollétem folytán a levél e perczen került kezeimhez. Hogy majdnem az összes sajtó október 21-iki felhívását elherdítve hozta, arról én nem tehetek: itt ezt igazán párt szempontból ferdítették el. Hogy azonban tisztelt pártelnök urat teljesen megnyugtathassam arról, hogy a képviselőházban mit mondtam, legzérlesterübbnek vélem, ha beszédem a gyors írók jegyzete utáni eredeti szövegét, melyet egyedül a "Nemzet" reprodukált, megküldöm.

Ebből látni méltóztatik, hogy én először is lenn voltam (sőt egy korszort helyestem gróf Leiningen nagybátyám emlékeztére, „mein Leopold fia“ név alatt) s másodsor ép arra hivatkoztam, hogy menyire csalódtam — miután valóban velem a lemenetelemkor elhitették, hogy a tulzó függetlenségi pártiak tüntetést fognak rendezni.

Arra igen tisztelt uram, hogy én a sajtó elferdítő híreit rektifikálgassam, nekem nincs időm, de szükségem se — én szerepelni úgy se vágyodom, barátaim és azon hon, hol élek, tudják, hogy nem mondok olyat, amivel bárkit is igazságtalanul megtámadnék.

Különbben fogadja tisztelt pártelnök ur köszönetem, hogy alkalmat szolgáltatott az ön körébeni téves információ leleplezéséhez.

Maradván tiszteletem nyilvánításával

Rohonczy Gida.

Budapest, nov. 6.

— **Gróf Szapáry utja.** Szapáry Gyula gróf volt miniszterelnök és Temesvár város orszgy. képviselője, a mint a „P. N.“ írja, a jövő héten, mihelyt az ideiglenes állapot megszűnik s az új kormány ki lesz nevezve, egész családjával Olaszországba utazik.

— **A primás főbérője.** Vaszary Kolos hercegprimás, mint annak idején jelentettük, a primási birtokok körülbelül egy harmadát, legfelső jóváhagyással, bérbe szándékozott adni. Terve most már meg is valósult. Lóskay Jeromos főkormányzó igen előnyös föltételekkel egy kézbe adta ki a bérletet. A harminczegyszer hold birtokot Thurn-Valasale Adolf gróf vette bérbe, több magyar és osztrák magnással társaságban. Az évi bér százhetven ezer forint, a miből holdankint körülbelül öt forint hetvenkrajczár esik. A primás főbérője, Thurn-Valasale Adolf gróf, neje révén rokona a pápának. Már a szerződés aláírásakor megtette a lépéseket, hogy magyar állampolgárjogot nyerjen. A király a gróf est a kérelmét rokonszenvesen fogadta s így rövid idő mulva

teljesíti is. Thurn-Valasale gróf, már mint magyar állampolgár, Magyarországra költözik s a primási főberletet személyesen fogja igazgatni.

Tisza László koszorúja. Tegnap délután, az országos honvéd-bizottság gyűlést tartott, a mely előtt Tisza Lászlónak egy csomagot küldöttek föl az általános biztosító társaság épületében lévő ülésterembe. Tisza László még nem lévén ott, a csomagot az asztalnak az elnököt megillető részére helyezték. A csomag felső részén szép kalligrafikus betűkkel ez volt fölírva: „Nagyságos Tisza László urnak, Helyben, sürgős.“ Tisza fölnyitá a csomagot. Az egyik öreg honvédbajtárs szerényen megjegyezte, hogy „Jó lesz a vigyázat, elnök ur; hátha dinamit van benne! De nem az volt; sokkal ártatlanabb jószág: egy jókora-szalmakoszorú, sárgafekete pántlikával. Tisza megesküdött, hogy az emléket irásztala fölé akasztja.

Pasic — király. Belgrádból írják, hogy Pasicz Nikolából trónkövetelőt akarnak csinálni hívei. Golyan kösség bíróját, Nikolicz Sztant letartóztatták, mert a kerületi hatóság egy hivatalnokát kiüzte a községházából azzal, hogy ő csak Pasicz által kinevezett hivatalnokokat ismer el. Azzal is vádolják, hogy a nép köst terjesztette a hirt, hogy Oroszországból megjött az üzenet, mely az uralkodó királyt trónusától megfosztja s helyébe Pasicz Nikolát teszi meg királynak. A Nikolicz Sztán házában megtartott motozsnál állítólag találtak proklamációkat is e felirattal: „Éljen Szerbia új királya Pasicz Nikola! Le az Obrenovicokkal!“

Mindenféle. A biztos ismertető jel. Egy suszter falujából nemrég a városba ment, hogy ott bőrt vásároljon. Régi szokása szerint ezuttal is többet ivott a kolletinél. Késő este érkezik haza. Iszákosságának következményei nem sokáig vártak magukra: felesége rémülten fut az orvosért. Ez megígéri, hogy csakhamar elmegy a beteghez, időközben azonban elrendeli, hogy a beteget folyton dörzsöljék. Negyed óra múlva aztán eljön ő maga is, megvizsgálja a beteget, megrázza tudományos fejét és a susztert kolera-gyanusnak mondja. Eljön tehát a falusi előjáró is, aki a beteg izolálását rendeli el. Eközben felocsodik jótékony álmából a mester ur és bámulattal nézi a körülötte busuló társaságot. Csodálkozva hallja, hogy ennek legjobb bizonyítéka kék és fekete színű aláfutott bőre. Most előlép a beteg siránkos felesége, mondván: „Doktor ur, az uram fekete színe csak attul van, hogy én ugyancsak meg akartam dörzsölni, s hamarjába más dörzsölésre valót nem találván, a — cipőkefét használtam hozzá.“

Egy komornok előtt nincs hős!

Buchmann.

Rövidség az élcz lelke.

Shakespeare.

Megbízható gyógykezelés. Zavart emésztéssel ellátott egyének, kik étvágyhiányban, gyomorgörcsökben és rendetlen székelésben szenvednek, a „Moll-féle seiditz por“ használata által rövid idő múlva visszanyerik egészségüket. Egy doboz ára 1 frt. Szétküldés naponta utánvétellettel. Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udv. szállító által Bécs, L. Tuchlauben 9. Vidéki gyógyszerteráknban határozottan Moll-féle készítmény kérendő az ő gyári jelvényével és aláírásával. 5

Színház.

Kiss Mihály bucsufőllépte.

Kiss Mihály, a népszínház jeles művésze, tegnap bucsuzott el az „Üdvöské“ben. Ugyancsak nehesünkre esett a bucsu. Régen hallottuk a Pippó szerepét ennyi érzéssel és szép hanggal énekelni, és nem igen fogunk a mi szinpadunkon olyan arra termelt színészt látni, mint a milyen Kiss Mihály. Az ő szivhez szóló baritonja főleg az Üdvöske dalban és a Bettinával énekelt duettben jutott érvényre. A közönség teljesen méltányolta a kitünő énekest s majdnem minden énekesmát megismételtette. Kövesiné kitünő Bettina volt. Az ő élénk temperamentuma, fesztelen, természetes játéka első sorban az ilyen szerepekre

praedestinálják, melyeket kitünően tölt be. Zajos tapsokat aratott, melyekben Szilasi Irén is részesült, ki a Fiametta hálátlan szerepével küzdött meg elég szép sikerrel. Mindkét énekesnőt tisztelői különben virágokkal is lepték meg. Kitünő alakítást nyújtott Kövesi miut Loránd. Egyik másik jelenete viharos derűtséget keltett. Igen szépen énekelte Sz. Nagy Imre Frittolini partiáját. A többi szereplők jól megállták helyüket. Kórus és zenekar Németh Ignác vezetése alatt ezuttal szintén dicséretet érdemel.

Színházi hírek. Kiss Mihály ma reggel Budapestre elutazott. Legközelebbi vendégszereplési cyklusa, a mennyiben a helyset nem változik, a jövő hét szombatján veszi kezdetét. — Sz. Nagy Imre hétfői jutalomjátéka, „A paraszt becsülete“ és „A szép Galathéa“-val, általános érdeklődés tárgyát képezi s a jegyeket már is előjegyzik. — Veres Sándor, a m. kir. opera tagja, szintén vendégszerepelti fog színházunkban.

Irodalom és művészet.

Az Ország-Világ, a legnagyobb, legszebb, legelterjedtebb, s Benedek Elek által kitünően szerkesztett szépirodalmi lap 45–46-ik száma mint önálló füzet is megjelent. A füzet érdekes tartalmából felemlítjük a következőket: Nadia, Georges Nazim regénye. Csodálkozol... (Költ.) Rudnyánszky Gyulától Olvadás (Azyme). Irányi Dániel (arcsképpel). Bem diadalutja reggelen. Várady Gábortól. A világjáró angol, Gárdonyi Géza humoros regénye (folyt.) Széchenyi és Szögyény (arcsképpel). Halál (költ.), Fábrián Gézától. A Pallas nagy Lexikona (mutató képekkel). Filozófia (költ.), Szomaházy I. tól. Lepke üres, Munkácsy Kálmántól. A komédiások, Vécsey Gézától. Kerpely Antal. Katona színművei (születése századik évfordulóján). Janovits Jenőtől. Szapáry Gyula gróf, B. E. től. Hazai festők állandó kiállítása (képekkel). Hangverseny érad, Zenebaráttól. A hétről cim alatt Székely Huszár tárczáin érdekes képet adnak a hét eseményeiről, a Nők világa és a többi rovatok szintén érdekesen tájékoztatnak a hazai és a külföldi fontosabb társadalmi vagy művészi eseményekről, a divatképek legújabb francia minták után készülnek; a képek pedig a hazai és külföld jelesebb festőinek remekművét mutatják be. A kiváló és gazdag tartalom mellett díszes kiállítás és olcsósága teszi még ajánlóbbá e lapot. Előfizetési ára egész évre 8 frt, félévre 4 frt, negyedévre 2 frt, egy óra 70 kr. Egyes szám ára 16 kr., kettősé 30 kr. (Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, Erzsébet-körut 12.)

A „Vasárnapi Ujság“ november 6-iki száma 20 képpel s a következő tartalommal jelent meg: „Irányi Dániel.“ (Arcsképpel, 1892. évi fényképe után.) — „Kraljevics Márkó a ramazán alatt iszik.“ Szerb népköltemény, fordította Dömötör Pál. — „A király futása.“ Elbeszélés, írta Bakcsay Sándor. (Csarna Károly rajzával.) — „Az álló irás.“ Böngérfi Jánostól. (7 képpel) — „Bevégeztelen beszélyek.“ Irta Szalagub (Solohub) gróf. Oroszból ford. Ambrovnics Dzsó. — „A magyar delegációiból.“ (Három képpel: 1. A magyar delegáció október 27-iki ülése. Ellinger Ede pillanatnyi tényképe után. 2. Bauer br. hadügyminiszter és Nyíry vezérkari őrnagy a magyar delegációban. 3. Kálnoky gróf és Kállay Béni miniszterek a magyar delegációban. Csarna Károly rajzai.) — „Az éssaki sarktól az egyenlítőig.“ (8 képpel: 1. Utazás a Nilus sellőin. 2. Krokodilusok és az ör-lilék a Kék-Niluson. 3. A pogány osztyákok Északi-Szibériában. 4. Az osztyákok sátrának (csuma) belseje. 5. Egy osztyáki menekülése Szibériából. 6. Hazatérő bányászok Szibériában. 7. Kirgizek vadászata sassal. 8. Réti sasok fészke az alduai erdősségben. — Irodalom és művészet; Köz-

intézetek és egyletek; Mi ujság; Sakkjáték; Képtalány stb. rendes rovatok. A „Vasárnapi Ujság“ előfizetési ára negyedévre 2 frt, a „Politikai Ujdonságok“-kal együtt 3 frt. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest, egyetem-utca 4. szám.)

Városi rendkívüli közgyűlés.

Nagybecskerek, nov. 12.

Nagybecskerek városának képviselőtestülete ma délután Krsztics polgármester elnöke alatt rendkívüli közgyűlést tartott. Lapunk zártakor a közgyűlés még folyik. Csak annyit közölhetünk tehát, hogy a közgyűlés tárgyalás alá vette a járványbizottság azon előterjesztését, hogy a város, miután a már megszavazott tízeser forint majdnem elfogyott, még 1500–2000 forintot szavazzon meg a járvány elleni intézkedések megtételére. Az állandó választmány 2000 frtot javasol azzal, hogy a hétfői folytatolagos közgyűlésen a már kiadott 10,000 forintról részletet szabadon adjon a járványbizottság; az őszi vásár pedig egyelőre elhalasztassék. Machalek, Rósa Ignác (mellette) felszólalása után, a közgyűlés egyhangulag elfogadta a járványbizottság javaslatát. A közgyűlést folytatják.

Táviratok.

Wekerle miniszterelnök kinevezése.

Budapest, nov. 11. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bécsből jelentik táviratilag: Wekerle Sándor eddigi pénzügyminiszter, kit — a mint már jeleztünk — Ő Felsége utolsónak hallgatott ki, több mint két órahosszat volt Ő Felségénél kihallgatáson. Előadta programját s kijelentette, hogy elvállalja a kabinet megalakítását.

Wekerle — a mint beavatott körökben tudják — kihallgatása előtt még szilárdul el volt határozva arra, hogy a megbízatást nem fogadja el s csakis Ő Felsége személyes betolyásának sikerült ez elhatározásában megingatni. Tegnap Wekerle annál inkább el volt határozva, a megbízás el nem fogadására, mivel irányadó szemlélyiségek, így Tisza is, Széll Kálmánnal szemben minden befolyásukat megkisérlették, csak hogy rábírák a legfelsőbb megbízatás elfogadására. Miután az új miniszterelnök a Szapáry gróf, Fejérváry báró, Tisza Kálmán és Bánffy báró gratulációit fogadta, ő maga Kálnoky gróf külügyminiszterhez hajtattott, hogy közölje vele a legújabb fordulatot. Kálnoky grórhoz hajtattott Szapáry Gyula gróf, a volt miniszterelnök is.

Általában azt hiszik, hogy Wekerle a kötelező polgári házasság alapján fogadta el a megbízást. Wekerle kérelmére hir szerint megmarad Csáky gróf miniszter is.

Wekerle ma visszatér Budapestre.

Budapest, nov. 12. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Berlinből sürgönyzik, hogy ottani felső politikai körökben örömmel üdvözik Wekerle kinevezését.

Budapest, november. 12. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A szabad-élvüpart lelkesedése óriási, Wekerle kinevezését ellenzéki körök is megelégedéssel fogadják.

Az új kabinet.

Budapest, november 12. (A „Torontál” eredeti távirata.) Az a hír, hogy gróf Szapáry Gyula kivételével, a kabinet teljesen megmarad s holnap töltik be a király oldala melletti és belügyi tárczákat. Az előbbire Radó Kálmán, erre gróf Andrássy Tivadar, képviselőházi alelnök a jelöltek.

Az új belügyminiszter.

Budapest, november 11. (A „Torontál” ered. távirata.) Belügyminiszterül minderősebben emlegetik Radó Kálmán vas megyei főispánt, kinek ugy erélye, mint közigazgatási képességei ösmeretese. Tisza István — a mint már bizonyosnak látszik — ezuttal nem lesz miniszter.

Interview Széll Kálmánnal.

Budapest, nov. 12. (A „Torontál” eredeti távirata.) A „Pesti Napló” egy munkatársa az indóháznál meginterviewolta a Bécsből idehazaérkezett Széll Kálmánt, a ki elöadta, hogy Ő Felsőge őt a kabinetalakítással megkínálta, ő azonban — hivatkozva más elfoglaltságára — kimentette magát. Kijelenti, hogy a király különös érdeklődéssel viselkedik az egyházpolitikai kérdések iránt, teljesen a liberális párt álláspontján áll e részben is.

Lukácsiu sajtópöre.

Budapest, november 11. (A „Torontál” eredeti távirata.) Lukácsiu László, a lázító laczfalusi oláh pap sajtópöre iránt óriási érdeklődés mutatkozik. Lukács védőjével, Coroyán Gyula kolossvári ügyvéddel érkezett Debreczenbe. A vádhatóságot maga Cserna Vincze dr. kir. táblai főügyész fogja képviselni, a törvényszék elnöke Szijgyártó dr. az ujonnan ki nevezett törvényszéki elnök lesz. Lukácsiu oláhhul akar nagy beszédet tartani. Jelen van a „Tribuna” szerkesztője, továbbá Lukácsiu hívei, kiknek számára Lukácsiu nem kevesebb, mint száz jegyet kért a tárgyalásra. A kik a tárgyalási helyiséget ösmerik, tudják, hogy oda felényi ember sem fér be kényelmesen.

A párisi dynamitos merénylet.

Páris, november 11. (A „Torontál” eredeti távirata.) A legutóbbi dynamit merénylet áldozatainak temetése ma délben nagy fénynyel ment végbe. A „Notre-Dame” székesegyhásban tartott mise után Ricard érsek beszentelte a halottakat. A temetőben Loubet miniszterelnök, a rendőrfőnök és a községi tanácselnök tartottak beszédeket. Valamennyi miniszter jelen volt, a kamarák képviselve.

Szerb dolgok.

Budapest, nov. 11. (A „Torontál” eredeti távirata.) Belgrádból jelentik: A szerb kormány birja az osztrák és magyar kabinetnek azt a biztosítását, hogy a kereskedelmi szerződés meg hosszabbításának mi sem állja útját s így lépéseit legközelebb már megteszi.

Budapest, nov. 11. (A „Torontál” eredeti távirata.) Belgrádból sürgönyzik, hogy a tegnapi községi választásoknál a radikálisok győztek.

Anarchizmus Berlinben.

Budapest, november 11. (A „Torontál” eredeti távirata.) Berlini sürgönyök szerint: A rendőrség elköszöta az anarchistáknak ma első izben kibocsájtott közlönyét, szétbontta a szedést és elfogta a szerkesztőt is, az utóbbit azonban szabadon bocsájtotta.

Elleneink a foglalt tartományokban.

Budapest, november 11. (A „Torontál” eredeti távirata.) Szerajevóból sürgönyzik. Az osztrák-magyar monarchia ellenes bosnyák-hercegovéz közgyűlés, mely már kétszer hiúta egybe tagjait, de sohse jöttek össze, végre tegnap megtartotta közgyűlését. Tizennégyen jelentek meg, választottak 14 választmányi tagot. Persze csak azért, hogy névleg szerepeljenek.

Szerencsétlenség kikötői hidon.

Budapest, november 11. (A „Torontál” eredeti távirata.) Stockholmból sürgönyzik: Kyholm mellett egy gőzörölőriási hajtó kereket igyekeztek kirakodni, de a teher alatt a kikötői hid leszakadt, husz ember a vízbe esett; mennyi fult bele, még nem tudni.

Közgazdaság.

Temesvár-lippai vasut. A Temesvár-lippai vasut végrehajtó bizottsága Temesvár városát felszólította a vállalat kölcsösi és anyagi támogatására, minek következtében valószínűleg már a jövő héten ülésre hivatik össze a gazdasági bizottság, hogy e tárgyban jelentést tegyen a város közgyűlésének. A vasutvonal hivatva van arra, hogy közvetítse a közgazdasági összeköttetést egyrészt Temesvár és a töle keletnek eső vidék, ugy szintén Lippa környéke között, másrészt, hogy Temesvárnak terelje az erdélyi közlekedést, a mely jelenleg kizárólag Aradon keresztül történik, kihatván az erdély-lippa-temesvár-báziási, orsova nagybecskerek és szegedi vonalokra. Temesvármegye e vasutat kilométerenkint 6000 forinttal, tehát 300.000 forinttal segízei s így valószínű, hogy Temesvár áldozatkészségesen fog elmaradni. Tanácskozni fognak a felek is, hogy a vasut olcsóbban keskeny- vagy pedig normális-vágányu legyen, mely lehetővé tenné a vonatoknak direct, tehát átszállás és átrakodás nélküli közlekedését.

Délutáni tőzsde.

Budapest, nov. 11. (A „Torontál” eredeti távirata.) Zárult:
Gabna:
Buza tavaszra 7.57—59.
Zab tavaszra 5.56—58.
Tengeri máj.—jun. 4.85—90.
Káposzta-repcze 11.60—65.

Sertés vásár.

— A budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok távirata, november hó 11. (A „Torontál” eredeti távirata.) Hizott sertés árak: I. Magyar elsőrendű:

Öreg nehéz (páronkint 400 klgrammon felüli sulyban) 41—42 krig. Öreg közép (páronkint 300—400 klgr. sulyban) — — — kr. Fiatal nehéz (páronkint 320 klgron felüli sulyban) — — — 44 krig. Fiatal közép (pkint 251—320 klgr. sulyban) 44—44.5 krig. Fiatal könnyű (páronkint 250 klgrig terjedő sulyban) 44—45 krig. II. Magyar szedett: Nehéz (pkint 280 klgron felüli sulyban) 41—42 kr. Közép (páronkint 220—280 klgr. sulyban) 42—42.5 krig. Könnyű (páronkint 220 kilogramm terjedő sulyban) 42—43.5 krig. — Szerbiai: Nehéz (pkint 260 kgr. felüli sulyban) 42.5—43 krig. Közép (pkint 220—260 klgr. sulyban) 42.5—43 krig. Könnyű (pkint 220 klgrig terjedő sulyban) 41.5—42.5 krig. Sertéslétszám 1892. november hó 9 én volt készlet 120226 drb. 1892. nov. 10 én felhajtott 1740 darab. — 1892. november 10-dikén elszállított 3724 darab. 1892. november 10-én maradt készletben 118242 drb. — A hizottsertés üzletirányzata: változatlan.

Forgalmi kimutatása**a nagybecskereki takarékpénztárnak**

1892. október hó végével.

Részvénytőke o. é. 100,000 frt.

Tartalékalap o. é. 47,000 frt.

Kamatkozó befuttelek.	
Állapot 1892 szeptember hó végével	524074 41
Betételtett október hóban	47619 48
Összesen	571693 89
Visszaíratott október hóban	33178 65
Állapot 1892 október végével	538515 24
Folyó számlai üzlet.	
Állapot 1892 szeptember végével	2717 91
Adott előlegek október hóban	14538 03
Összesen	17255 94
Visszaíratott előlegek október hóban	16056 02
Állapot 1892 október végével	1199 92
Előlegek értékpapirokra.	
Állapot 1892 szept. végével	5214 69
Adott előlegek okt. hóban	150 —
Összesen	5364 69
Visszaíratott előlegek okt. hóban	85 —
Állapot 1892 okt. végével	5279 69
Váltó-számla.	
Állapot 1892 szept. végével	582478 15
Leszámitoltott okt. hóban	177721 04
Összesen	760199 19
Bevált. és visszleszámitoltott okt.	166219 84
Tárczaállomány 1892 okt. végével	593979 35
Pénztári forgalom.	
Pénzkészlet 1892 szept. végével	1773 69
Bevétel okt. hóban	270444 02
Összesen	272217 71
Kiadás okt. hóban	272084 76
Egyenleg 1892 okt. végével	132 96

Kimutatás

a „Torontálmegyei takaré- és hitelbank” 1892. évi október havi forgalmáról.

Pénztári betétek	
állása szept. hó végével	764170 57
betétek okt. hóban	62382 93
Összesen	826553 50
visszaíratások okt. hóban	31171 30
állása okt. hó végével	795382 20
Folyó számlai betétek	
állása szept. hó végével	26304 50
betétek okt. hóban	48216 20
Összesen	74520 70
visszaíratások okt. hóban	30220 —
állása okt. hó végével	44300 70
Leszámitolási üzlet	
a tárcza állása szept. hó végével	762745 03
leszámitoltott okt. hóban	217433 79
Összesen	980178 82
visszleszámitoltott és visszaíratott okt. hóban	212438 58
a tárcza állása okt. hó végével	767740 24
Előlegek értékpapirokra	
állása szept. hó végével	8000 —
kiadások okt. hóban	— —
Összesen	— —
visszaíratások okt. hóban	1550 —
állása okt. hó végével	6450 —
Ingatlan-kölcsönök	
állása szept. hó végével változatlanul	14141 19
Kiadatott okt. hóban	4500 —
Összesen	18641 19
visszaíratások okt. hóban	2586 —
állása okt. hó végével	16075 19
Pénztár-forgalom	
készpénzegenleg szept. hó végével	4286 36
bevételek okt. hóban	367342 68
Összesen	371629 04
kiadások okt. hóban	331112 94
készpénzegenleg okt. hó végével	40516 10

REGÉNY-CSARNOK.

Az emberi fenevad.

(La bête humaine.)

Regény.

— Irta: Zola Emil. —

ÖTÖDIK FEJEZET.

(38-ik folytatás.)

— Itt van ön végre, mondá az asszony, a mint a folyosóról lejönni látta Jacquést. Ön azt mondta nekem, hogy a Saussure-utca sarkán . . .

Be sem várva feleletét, újra kérdé, feltekintve a hátra:

— Tehát itt lakik ön?

Jacques elakarta mondani neki, hogy ezt a házat kellett kitűzni a légyottra, mert a raktár, melyet fel kellett keresniök, éppen átellenében van. Azonban ez a felelet sehogyan sem tetszett neki és azt képselte, hogy a barátságot odáig is lehetett volna vinni, hogy a légyott az ő szobájában legyen. Ez a szoba azonban olyan barátságatlan és olyan rendetlen, hogy szégyelte volna magát.

— Oh én nem lakom itt, csak alszom itt, felfelé. De sietnünk kell, felek, hogy a főnök már elment.

Csakugyan, a mint bementek a raktárban a főnök irodájába, azt már nem találták ott. Keresték őt helyiségről helyiségre, de mindenütt csak annyit tudtak mondani, hogy 4^{1/2} órákor visszajön s akkor bizonyára megtalálják őt a javító műhelyekben.

— Jó, majd akkor visszajövünk, mondá Severine.

A mint künn Jacquessel egyedül voltak, így vélekedett:

— Föltéve, hogy ön szabad, megengedi, hogy az ön társaságában lehessenek addig?

Nem tudott neki nemet mondani, mert daczára annak, hogy nyomott kedélyhangulatban volt mellette, mégis nagyon sok bájta fedezett fel benne. Daczára minden félelmének, szeretett volna hűséges lenni hozzá, mint egy kutya, melyet agyonütni nincs bátorsága az embernek.

— Természetesen, én önnel maradok asszonyom. De legfeljebb egy óránk van . . . Elmenjünk egy kávéházba?

Severine mosolygott.

— Ó nem, én nem akarom magamat elzárni . . . Kikötöm, hogy én az ön karján az utcákat akarom járni, vagy bárhova menni.

Minden további felelet bevárása nélkül karjába fűzte magát. Daczára a vonat szennyének, Severine nagyon csinosnak találta a gépést. Csak most tűnt még szemébe jól, hogy Jacques kerek arczával, fekete körszakállával, fehér bőrrel igen csinos ember volt. Csak az nem tetszett neki, hogy mért nem mer az ő arczába nézni? Pedig neki csélja volt ez az embert rabszolgájává tenni. Severine nem szerette őt, ilyesmire soha sem gondolt. Csak azért szeretete volna rabszolgájává tenni, hogy ne kelljen tovább tőle félnie.

Ezeket a népes utcákon szótlanul sétáltak az ember áradat közt. Egyszer megálltak a batignollesi parknál, mely es időben elhagyott volt. Az eső által tisztára mosott ég fénylett azur-kékségben s a márcziusi napsugár kinyílásra készteté a lilomokat.

— Bemenjünk? — kérdé Severine — a tömeg szédít engem.

Jacquesnek magának is ez volt a gondolata, mert érezte szükségét annak, hogy egészen egyedül legyen vele.

— Ide, vagy máshova, mondá Jacques, csak menjünk be.

Lassan sétáltak itt a lombtalan fák között a sorok között. Nehány asszony ide hozta kedves csemotóját, aztán olyanok, kik időt akartak megtakarítani, siettek át a parkon. Most a patakhos értek, tova vándoroltak a sziklák között. Itt a szemek tekintete elől elrejtve, egy sugban padot találtak. Leültek, a nélkül, hogy szóltak volna valamit egymásnak, mintha csak egy gondolatot lettek volna.

— És mégis széppé lett az idő, mondá végre Severine.

— Igen — felelé Jacques, a nap újra süt. De gondolatok nem ott jártak, a miről beszéltek. Ő, a ki kerülte az asszonyokat, arra a felindulásra gondolt, mit az ő közéletében érezt. Itt ült ő, érinté őt, a ki existenciáját fenyegette és mindez oly szörnyen meglepő volt ránézve. A legutolsó roueni kihallgatás után nem kételkedett abban, hogy ez az asszony részt vett a la Croix de Maufras melletti gyilkosságban. De miért?

Mily érdekből? Mily körülmények között? Mely szenvedélyek vagy érdekek vitték odáig? Ezeket a kérdéseket már régen forgatta elméjében, de nem tudott azokra felelni. Végül a következő történetet eszelte ki: Az erőszakos, pénzvágó férj szeretete volna az örökséget gyorsan elnyerni, talán attól félve, hogy az öreg megváltoztatja a végrendeletet és feleségét a ténynél magához vette, hogy a véres működéssel még jobban és végleg magához bilincselje az asszonyt. Est a mesét annál jobban elhitte önmagának, mert annak homályos pontjai folyton kényseríték őt, hogy azokkal foglalkozzék; de az azért nem jutott eszébe, hogy a pontokat végleg felvilágosítsa. Az a gondolat, hogy neki kötelessége lenne a bírót felvilágosítani, szintén kirozta. És most is e gondolatok bántották őt, midőn az asszony oly közel mellette ült, oly közel, hogy meleg lehelletét arczán érezte.

— Az sok, hogy az ember már márcziusban künn ülhet a szabadban, akárcsak nyáron — mondá Jacques.

— ! — mondá Severine — majd ha a nap magasba száll, még jobban lehet.

Ez alatt pedig úgy gondolkodott: hogyan lehet ez az ember olyan barom, hogy ő benne nem ismeri fel az egyik vétkeát. Eddig is közel ültek egymáshoz, most azonban az asszony még közelebb húzódott a mozdonyvezetőhöz. A semmit mondó beszélgetés pauszait arra használta fel, hogy kövesse az ember gondolatmenetét. Szemeibe nézett és onnan azt olvasta ki: nem ez a nő volt-e az, aki a megölt ember tetemére, mint sötét tömeg rá hullott. Valjon mivel lehetne azt az embert magához bilincselni?

— Ma reggel jókor nagyon hideg volt Havreban — tette hozzá.

— És még hozzá az eső, a mit ráadásul kaptunk.

Severinének e perczen egy jó gondolata támadt. Nem beszélt tovább ilyesmikről, hanem egyszerűen megfogta kezét és ránézett. A fák ágai elrejtették őket az emberek szemei elől. A parkban senki sem volt, csak a park felső szegletén volt egy gyermek, a ki játszadozott. Valami atmenet nélküli olyan hangon, melybe egész lelkét beleöntötte, mondá:

— Bűnösnek hiss ön engem?

Jacques remegett és szeméit Severinére függesztette s aztán mondá:

— Igen!

Erre még jobban megszorította a kezét, melyet eddig sem eresztett el. Érezte, a mint a másíknak láza a kezén áthatol s azonnal mondá:

— Ön téved, én nem vagyok bűnös.

Nem azért mondta ez, hogy őt az ellenkezőről meggyőzze, hanem értésére akarta hozni, hogy ő ártatlan akar lenni. Egy asszony mondása volt az, a ki azt akarta, hogy „nem“ legyen a felelet és annak a „nem“ nek kell maradnia.

— Én nem vagyok bűnös . . . És ne ki nozson engem azzal, hogy bűnösnek tart.

Egészen boldognak érezte magát, látva, hogy Jacques szeméi mélyen az ő szeméibe néznek. A mit most tett, feláldozása volt egész lényének. Kiszolgáltatta magát egészen, úgy, hogy ha később kedve jönne vallani ellene, sohasem tudna vele szemben tagadni többé. De viszont a kötelék elszakadhatatlan, feloldhatatlan lett közöttük, most már egyik a másiké lett elválaszthatatlanul. Ez a vallomás egyesítette őket.

— Ugye nem kinez tovább? Ugye ártatlannak hiss engem?

— Igen, én hiszek önnek — mondá mosolyogva.

Minek kirozta volna most a nőt azzal, hogy a dolog elbeszélésére kényszerítse, hiszen később ugys mindent el fog beszélni magától. Ez a vallomás visszaadta nyugalomát. Ez a nő olyan szép volt, olyan édes az ő kedves lényével és szép szemével. Valóságos nő, a ki e férfi számára volt teremtvé. Most már semmiféle borzadály el nem fogta, nem félt többé e nő közellétől, sőt boldog volt, hogy im kezét szorongathatja, hogy őt bírhatja. Más nőt csak meg kellett érintenie s azonnal elfogta őt a félelem meg a gyűlölet. És aztán a gyilkolási vágy is elmaradt most. Tehát ezt az egyet szeretheti a nélkül, hogy megölni akarná? Honnan van ez?

— Én barátja vagyok önnek és részemről nincs mit félnie, susogta fülébe. Nem akarom ösmerni többé ezt az ügyet, legyen ön olyan a milyen lenni akar . . . Ért ön engem? Vegye birtokába egész lényemet.

Olyan közel hozta arczát az ő arczához, hogy az asszony forró lehelletét a bajuszán érezte. Még reggel attól félt, hogy az asszony közelében is elfogja a gyilkolási düh. Mi mehetett benne véghez, hogy egy erecske sem mosdul benne, sőt a gyógyuló ember jó érzetét érezte. Az a bizonyosság, hogy e nő is gyilkolt, sajátos világot gyújtott szívében. Talán nemcsak segített a gyilkosságban, hanem ő maga is döfött a kés-sel. Erről csak ő volt meggyőződve, de ő is minden bizonyíték nélkül. Ezért, t. i. hogy ez a nő is tudott gyilkolni úgy tánt fel előtte, mint dicskoszorúsott lény.

Ugy tréfálkostak egymással, mint egy házaspárociska a meséshek kesdetén.

— Adja ide a másik kezét is, hogy felmelegítem.

— Kérem, ne itt, megláthatna valaki bennünket.

— Valjon ki? Hissen egészen egyedül vagyunk. De még így is mi volna abban? Gyermekek sem ülnek úgy, mint mi.

— Én is így hiszem.

(Folytatása következik.)

Nyilttér.*)

Fekete, fehér és színes selymeket
méterenként 45 krtól 16 frt
65 krig sima és mintázott
mintegy 240 különböző fajta és 2000 különböző
színen szállit, megrendelt egyes öltönyökre, vagy
végekben is postabér- és vámmentesen Henneberg
G. (es. kir. udvari szállító) selyemgyára Zürich-
ben. Minták postafordulóval küldetnek. Svájcba
czimzett levelekre 10kros bélyegragasztandó. (30, -40)

*) Az e rovat alatt közölttért nem vállal felelősséget a szerk

2. Bérlet VÁROSI SZÍNHÁZ 9. sz.

Szombaton, 1892. évi nov. hó 12-én.

THERMIDOR

vagy

a francia forradalom véres napjai.

Nagyhatású francia színmű 4 felvonásban. Irta: Sardou Viktor. Fordította Paulay Ede.

Személyek:

Labussière — — — — —	Deréki Antal
Martial, tisz — — — — —	Szarvassi Sándor
Lupin, irnok — — — — —	Sz. Nagy Imre
Marteau, titkár — — — — —	Németh János
Savarnier, törvényszéki szolga — — — — —	Szilágyi Aladár
Jolibou, fodrász — — — — —	Liptay Lajos
Wolf, törvényszéki irnok — — — — —	Radnay György
Simonet, szolga — — — — —	Baksay Lajos
Gáspár, bádogos inas — — — — —	Kiss Ilona
Braul, a „Conciergie“ kapusa — — — — —	Vágó István
Olivon, hivatalnok — — — — —	Fekete Pali
Debura, csendőrhadnagy — — — — —	Hernádi János
Fabienne Lecoulteux — — — — —	Bera Paula
Jaquolin, bádogosné — — — — —	Csókáné Julia
Francoise,) — — — — —	Oláhné Henriette
Mariotte,) — — — — —	Takács Lina
Vivotte,) mosonők — — — — —	Baksay Lajosné
Jeanette) — — — — —	Jenei Györgyné
Brault, kisasszony — — — — —	Tajti Etelka

— Kezdete pont 7^{1/2} órákor este. —

Felelős szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.
Főmunkatárs: Jurkovic Aladár.

H i r d e t é s e k.

Pályázati hirdetés.

A nagybecskereki kerületi betegsegélyző-pénztárnál alkalmaztatnak:

1. Két orvos 500—500 forint évi fizetéssel.
2. Egy ellenőr, ki a titkári teendőket is köteles végezni. Megkivántatik, hogy a magyar, német és szerb nyelvet szóban és írásban tökéletesen bírja, önállóan fogalmazni tudjon és a könyvvitelben kellő jártassággal bírjon. Köteles megválasztott 450 frt biztosítékot készpénzben, vagy megfelelő értékpapirban letenni. Évi fizetése 900 frt.

3. Egy pénztárnok 600 frt évi fizetéssel. Megkivántatik, hogy a magyar és német nyelvet szóban és írásban bírja és a pénztári kezelésben jártas legyen. Köteles megválasztott 600 forint biztosítékot készpénzben, vagy megfelelő értékpapirokban letenni.

4. Egy irodaszolga 300 forint évi fizetéssel és természetbeni szabad lakással. Megkivántatik, hogy a magyar nyelvet szóban és írásban, a német és szerb nyelvet legalább szóban bírja. Köteles megválasztott 100 forint biztosítékot készpénzben, vagy megfelelő értékpapirokban letenni.

Megjegyeztetik, hogy az ellenőr és irodaszolga állásukat 1893. január hó 1-én, az orvosok és pénztárnok pedig a felszólítás után 14 napon belül kötelesek elfoglalni.

Pályázni kívánók felhivatnak, hogy kellőleg felszerelt folyamodványaikat folyó november hó 24-ig alólirt igazgatósági elnökhöz nyújtsák be. (531—3.3)

Nagybecskerek, 1892. évi november hó 7-én.

A nagybecskereki ker. betegsegélyző-pénztár igazgatósága

Fuchs Sándor, elnök.

A budapesti villamos vasut részvényei

már most is nagy keresletnek örvendenek.

Megbízásokat ezen értékpapírra már most elfogadok, ugyyszintén mindenféle

tőzsdemegbízásokat a legjutányosabb feltételek mellett.

Mindennemü értékpapir vétele és elárúsítása napi árfolyam mellett. (535—3.1)

Előlegeket nyujtok értékpapirokra

Brandl Arnold

bank és váltóháza,

Budapest, Deák-tér 1., I. em. Wodiáner-féle palota.

Cholera ellen

az elismert legtisztább és legjobb alkalikus tartalmu

KRONDORFI SAVANYUVIZ

mely minden fűszerkereskedésben és vendéglőben kapható, ajánlatos.

Főraktár Nagybecskereken:

Schnitzler Lipót.

Magyarországi főraktár:

Bauer Lajos és testvére,

(534—4.1)

Budapest V., Arany-János-utca 9. sz.

Kiállítás Páris 1889 arany érem.

Legnagyobb eredmény!! Próbálatok és itéljetekek!!

A valódi

TORD-TRIPPE

kiirt patkányt, egeret és vakondot anélkül, hogy más háziállatoknak kárt okozna.

Ezen szer sem Arsenikumot, sem Strychnint, sem Phosphort vagy más a hányást ingerlő szert nem tartalmaz és háziállatoknak teljesen ártalmatlan.

Egycsomagára 50 kr.

Ezer forintot fizetek annak, ki bebizonyíthatja, hogy egy a Tord-Trippet felülmuló szer létezik, mely főképen — mint ez — a háziállatoknak nem árt, míg ellenben más phosphor-vegyületek elpusztít kutyát, macskát, és legkellemetlenebb büzt terjeszti.

A. COUSSEAU Traverse Gazzino
Marseille.

Egyedüli raktár Nagybecskerek részére

R. Sporer.

fűszerkereskedésében Gabona-tér. (500-4.2)

Hirdetés.

Stoits Péter ezredes ur Hunyady-(fő) utcza 621. számu házában azon **üzleti helyiségek**, melyeket jelenleg Eisenstädter S. és társai cég, valamint Nack Gyula ur bérben bírnak 1893. évi májns hó 1-étől kezdve bérbeadandók.

Közelebbi felvilágosítással szolgál

Dr. Orsó Mátyás,

(508--3.3)

helybeli ügyvéd.

Felvilágosításul!

Vannak emberek, a kiket a kenyéririgység minden tisztességűdől kivetkőztet.

Igy esett meg most, hogy

egy versenytársunk teljesen fejet vesztvén

az Esterházy cognac bámulatos sikerein, (és mindenestre a saját gyártmányának hanyatló kelendőségén — a minek oka pedig csakis ő maga lehet), oda jutott, hogy valótlán és nevetséges vádakot szór ellenünk s ez által igyekszik bennünket megkárosítani. Érdekeit ilyen eszközökkel védő versenytársunk fogadja részvétünket! Rászolgál.

Részünkről csak azt emlitjük meg röviden, hogy

csakis az Esterházy cognac

lett minden kiállításon, melyen részt vett, első díjakkal kitüntetve, hogy

csakis az Esterházy cognac-gyár

kapott orvosoktól, gyógyszerészektol, kereskedőktől és a nagy közönség köréből ezekre rugó elismerő leveleket és hogy

csakis az Esterházy cognac

kedvence a nagy közönségnek.

Mi csakis a nagy közönség véleményét tartjuk mérvadónak, ez pedig hatalmasan nyilvánult meg mindenféle hangoztatván

Esterházy cognac a legjobb!

Szavatulunk cognacunk jóságáért, ez szerezte meg nekünk a nagy közönség rokonszenvét, melyet — a verseny dühöngő támadásai ellenére — megtartani, sőt tőlünk telhetőleg fokosni igyekszünk majd.

Tisztelettel

Gróf Esterházy Géza-főle

cognac-gyár

Budapest—Angyalföld.

(236—11.11)

Rothmiller Tivadar.

Női divatárunk.

Két elsőrangú bécsi női divatárú czég bizalmából azon kellemes helyzetbe jutottam, hogy ezeknek áruiból helyben dus választéku bizományi raktart tarthatok, a mi által a t. cz. közönség legfokozottabb igényeit is kielégíthetem.

Hogy a t. hölgyközönség ezen áruk kitünő és izléses kiállításáról, valamint azok szoliditását magának meggyőződést szerezhessen, azok megtekintését b. figyelmébe ajánlom. Különös figyelembe ajánlom **Párisi divatdarabok** (bécsi vámjelzéssel ellátva) és pedig **őszi téli kabátok, esőköpenyegek, dolmányok, felöltők** stb. stb.

Végül ajánlom dusan felszerelt

uri- és gyermek-ruharaktáromat

valamint divatszöveiteimet mérték szerinti megrendelések számára.

Izléses kivitel és legolcsóbb árak.

Kiváló tisztelettel

ROTHMILLER TIVADAR,

női divatcikkek bizományi raktára, uri- és gyermek-ruharaktár
Nagybecskerek.

(429—15.15)

Rothmiller Tivadar.

SOMOGYI VILMOS katonai előkészítő iskolája.

Budapest, Deák-Ferencz-utca, 14. sz.

1. Egyéves önkéntességre előkészítő tanfolyam:

oly ifjak számára, kik középiskolát nem végeztek.

2. Katonai reáliskola:

oly ifjak számára, kik a m. kir. Ludovika akadémia, vagy a cs. és kir. kadetiskola I. II. III. osztályába a felvételi vizgára előkészülni óhajtanak. Ezen ifjak bármily gyengék legyenek is a belépéskor kitünő előmenetelért kezeskedem, és tökéletesen megtanulnak németül.

Tartalékos és tisztii tanfolyam.

Bővebb felvilágosítás irodámban. (Budapesten, Deák-Ferencz-utca, 14. sz.) esetleg program által szerezhető.

Somogyi Vilmos,

(538—6.1)

igazgató tanár.

A legjobb

gáz-koks

töm-kályhákhoz (össze nem tévesztendő az apró dió kokszzsal) valódi

porosz darab-szén

a legolcsóbb árakon kapható házhoz is szállítva

Steigerwald Kornél.

Ugyanitt egy 5 szoba, konyhából álló lakás is kiadó. (539—3.1)

Diszoklevél 1891. Arany érem
Zágráb. Temesvár.

Kwizda
Restitutions-
fluid-ja.
(Üditő-nedv.)

Mosóvíz lovak számára. 1 üveg ára o. é. 1 frt 40 kr.

30 év óta az udvari istállóban, a katonai és uri nagyobb istállóban használatban van, erősítésül nagy faradalmak előtt és után az erő visszanyerése czéljából, ficzomodások, megbicsaklások, idegmerevségeknél stb. Kiváló dolgokra képesíti a lovakat training-nél. (531—15.13)

Tessék a fenti védőjegyre figyelni és határozottan Kwizda Restitutionsfluid-jét tessék kérni. — Kapható minden gyógyszerárban és gyógyszerár üzletben.

Főraktár:
KWIZDA FERENCZ JÁNOS,
cs. és kir. osztrák és kir. román udvari szállító,
körgyógyász Kornenburgban Bécs mellett.

Tavaszi
gyógyítás
Nyári
gyógyítás
Őszi
gyógyítás
Téli
gyógyítás.

Legjobb
bedörzsölő
szer
köszvény
csúsz
és minden
meghűlési
betegségek
ellen.

Nagybecskereken kapható Kellner J., Kovács S., Moczkovcsák D. gyógyszer. és Haidegger Ö. uraknál.

MOLL SEIDLITZ POR

Gyors gyógyhatás makacs gyomor- és altestajbók, gyomorgörcs, gyomorégés, nyálk, széregedés, májbeteg, vertolulás, aranyér és a legkülönfélébb női betegségeknek. — Egy eredeti doboz használati utasítással 1 frt. — Raktárak az ország minden nevezetesebb gyógyszerárjaiban. MOLL A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító, Bécs, Stadt, Tuchlauben 9. — Szétküldés naponta utánvét mellett. Két doboznál kevesebb nem küldetik. (11—42)

Elismerés MOLL A. urak Bécsben.

Ülő foglalkozásomnál az ön Moll-féle Seidlitzporai igen jó hatást gyakorolnak; ismerem ezt egyszer s mindenkorra és szívélyes „Isten fizesse meg”-et mondok érte; ezek a gyomrot jóvá és főt könnyűvé teszik.

Tisztelettel Seidlitz J., lelkész Honnetschlagban.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

A Moll-féle francia borszesz és só nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsölési szer köszvény, csúsz és a meghűlés egyéb következményeinél legismertebb népszerű. — Egy ömlesztett eredeti üveg ára 90 kr. — Fő szétküldés Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által, Bécs, I., Tuchlauben 9. sz. Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesítettek. Két üvegnél kevesebb nem küldetik. A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláírásával és védőjegyével ellátott készítményeket kérni.

Elismerés MOLL A. gyógyszerész urak Bécsben.

Kitünő Moll-féle francia borszesz és sója vidékemen nagyszerűen működik. Küldjön nekem 50 üveggel, mivel az emberiség segítségére készletet óhajtok tartani magamnál. Mély tisztelettel Hornof, lelkész Micholupban.

Csak akkor valódi

ha minden dobozon a gyár-
jegy, egy sas és MOLL
A. sokszorosított czégre
látható.

Csak akkor valódi

ha mi idegyik üveg MOLL
A. védőjegyét tünteti fel és
„A. MOLL” feliratu öno-
zattal van zárva.